

Анотація вибіркового освітнього компонента

Назва вибіркового освітнього компонента	Орган
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Курс(и), семестр(и)	4 курс, 7-8 семестри
Обсяг годин	90 (з них 36 індивід, 54 – самост. роб.)
Підсумковий контроль	Залік 8 семестр
Циклова комісія, яка забезпечує викладання	Загальне фортепіано
Викладач-розробник вибіркового освітнього компонента	Дегтярьов А.
Короткий зміст навчальної програми (перелік тем освітнього компонента)	<p><i>Тема 1.</i> Будова органу. Основні елементи органу: повітряна система, труби, мануали, регістри, педальна клавіатура. Типи органів (механічний, електронний, гібридний тощо) та його різновиди. Принципи регістрування та темброве різноманіття.</p> <p><i>Тема 2.</i> Основи техніки гри. Основи посадки, положення рук і ніг. Техніка педальної гри. Використання мануалів і регістрів. Артикуляція в органній музиці. Особливості виконання легато, стакато та інших штрихів у різні епохи.</p> <p><i>Тема 3.</i> Органна музика різних епох. Органна музика Ранньомодерної доби: Дж. Фрескобальді, Ян Свелінк. Барокова органна музика: Й. С. Бах, Й. Пахельбель, Д. Букстехуде, Г. Бьом. Органна музика романтизму: С. Франк, М. Регер, Ш.-М. Відор, Л. В'єрн, А. Гільман. Орган у XX-XXI століттях: М. Дюпре, М. Дюруфле, О. Мессіан, сучасні композитори.</p> <p><i>Тема 4.</i> Виконання простих органних творів. Робота з реестрами та агогікою. Використання педальної клавіатури. Виконання нескладних поліфонічних творів.</p>
Обґрунтування доцільності включення вибіркового освітнього компонента до ОПП (вказати інноваційну спрямованість, прикладне значення для якісної підготовки фахівців)	<p>Курс призначений для здобувачів освіти, які бажають поглибити знання про орган та отримати базові навички гри на цьому інструменті.</p> <p>Практичне значення курсу "Орган" полягає у формуванні навичок роботи з одним із найстаріших клавішних інструментів, що відкриває нові професійні можливості для здобувачів освіти. Курс допоможе здобувачам освіти опанувати техніку виконання органної музики, що є важливим як для індивідуальної виконавської практики на тому чи іншому клавішному інструменті, так і для розширення музичного світогляду в цілому.</p>
Відповідність змісту вибіркового освітнього компонента програмним цілям та логічній структурі ОПП	<p>Вивчення курсу має сприяти розширенню професійних знань, навичок та художнього смаку здобувача освіти. Формування та вдосконалення навичок гри на органі, розуміння специфіки інтерпретації музичних творів різних епох, жанрів, стилів; уміння асистувати іншим виконавцям-органістам; засвоєння базових принципів гри на органі. Програма сприяє вдосконаленню виконавських, слухових, аналітичних та практичних навичок, які здобувач освіти зможе використати у своїй подальшій професійній</p>

	діяльності.
Перелік компетентностей, формування яких забезпечуватиме вибіркового освітнього компонента	<p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.</p> <p>СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-виконавській, організаційно-творчій діяльності.</p> <p>СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний репетиційний процес у професійній діяльності.</p> <p>СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.</p> <p>СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.</p>
Відповідність змісту вибіркового освітнього компонента РН	<p>РН3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.</p> <p>РН13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.</p> <p>РН17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.</p>
Міжпредметні зв'язки з освітніми компонентами ОПП	«Спеціальний клас», «Інструментування та читання партитур» «Гармонія та принципи організації музичних творів», «Сольфеджіо, «Світова музична література», «Історія виконавства».
Основні форми організації аудиторної та позааудиторної роботи здобувачів освіти в межах вибіркового освітнього компонента	Індивідуальні заняття, самостійна робота, концертні виступи
Методи та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль, виконання самостійної роботи, підсумковий контроль.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>«Відмінно»: здобувач освіти демонструє високий рівень технічного володіння органом, демонструє гарну координацію рухів під час одночасної гри руками та ногами. Виконання творів відзначається музикальністю, стилістичною грамотністю та доречним реєструванням. Теоретичні знання застосовуються впевнено, фаховою термінологією володіє.</p> <p>«Добре»: здобувач освіти добре володіє технікою гри на органі, впевнено використовує мануали та педаль, проте допускає незначні координаційні, технічні або стилістичні неточності. Інтерпретація творів музично виразна, але</p>

	<p>потребує подальшого опрацювання. Теоретичні знання та термінологія застосовуються правильно.</p> <p>«Задовільно»: здобувач освіти володіє базовими навичками гри на органі, але має труднощі з технічними аспектами, реєструванням або координацією рук і ніг. Виконання творів загалом коректне, але відсутня стилістична виразність. Теоретичні знання частково засвоєні, проте допускаються помилки в термінології.</p> <p>«Незадовільно»: здобувач освіти не володіє базовими техніками гри на інструменті, не може коректно використовувати мануали та педалі, не розуміє принципів реєстрування. Теоретичні знання слабкі, спеціальна термінологія використовується неправильно.</p>
<p>Інформаційне забезпечення, ресурсно-методичне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Albert Schweitzer. J.S. Bach Volume 1. https://archive.org/details/jsbachvolume1002520mbp 2. В. Weigl. Handbuch der Orgelliteratur. Leipzig, 1931; 3. Котляревський А. Звучить органна музика // Музика. 1977. № 3; 4. Коростельов В. На зорі органного мистецтва // Там само. 1988. № 2; 5. Арсеній Котляревський: органіст, музикознавець, педагог: статі, матеріали, спогади. Монографія. Львів. Растр-7. 2016. 373 с. 6. Булибенко Г. Декілька коментарів про органи та органістів України. 7. Українське музикознавство. Вип. 31. Київ. 2002. с. 117-128. 8. Булибенко Г. З історії органного класу Київської державної консерваторії. 9. Українське музикознавство. Вип. 25. Київ. 1990. с.34-39. 10. Булибенко Г. Органній школі України - 25. Україна музична. Альманах. Київ. 1995, с.17-20. 11. Дем'янчук О., Коменда О. Деякі аспекти жанрово-стильового діалогу в сучасному українському органному мистецтві. [URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/11828/1/05-%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%8f%d0%bd%d1%87%d1%83%d0%ba%20%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b4%d0%b0.pdf, дата останнього звернення 21.02.2025] 12. Дилецький М. Граматика Музикальна. Підготовка до видання О.С. Цалай-Якименко, Київ, 1970. 13. Іскра С. Органне музикування на Поділлі: до питання становлення традиції. Наукові записки ГНПУ ім. В. Гнатюка. вип.33. Тернопіль. 2015. с.105-112. 14. Калениченко А., Кузик В. Калиновська Ірина Миколаївна. Енциклопедія Сучасної України. НАН України, НТШ. Київ. 2012. [URL: https://esu.com.ua/article-10518, дата останнього звернення 21.02.2025]. 15. Каліберда С. Органи Львова і Галичини, історія та сучасність. Львів: Априорі, 2013. 448 с. 16. Купіна Д. Європейські жанрові традиції в українській органній музиці (друга половина XX-початок XXI століття):

	<p>монографія. Київ. НМАУ. 2018. 250 с.</p> <p>17. Мацелюх О. «Фактори сакрального і профанного в органному мистецтві Львова ХІХ — ХХ ст.». Історія релігій в Україні. Випуск 28. Частина ІІ. Сакральне мистецтво. Львів. «Логос».2018. с.216 — 230.</p> <p>18. Нікітенко Н. Світські фрески Софії Київської. Таємничий код історії. Харків, 2017. 248 с.</p> <p>19. Степаненко М. Клавір в історії музичної культури України ХVІ-ХVІІІ ст. Мистецтвознавство України. Київ, 2010. Вип. 11. С. 45-61. — [URL:https://isp.pano.pl.ua/article/view/160687/164831, дата останнього звернення 21.02.2025]</p> <p>20. Боршуляк, А. М. (2020). СЕМАНТИКА МУЗИЧНОЇ МОВИ ДУХОВНИХ КАНТАТ Й. С. БАХА ПАСІОННОГО ТИПУ. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (42), 89–96. [URL:https://doi.org/10.31866/2410-1176.42.2020.207637, дата останнього звернення 21.02.2025]</p>
--	---